

Що стосується інвентаризації перед складанням річної фінансової звітності, то це обов'язкова процедура для всіх установ. Але установи, які знаходяться в районах проведення воєнних (бойових) дій у період дії воєнного стану або майно яких розташоване на (в) таких територіях (районах), проводять інвентаризацію тільки тоді, коли стане можливим безпечний та безперешкодний доступ уповноважених осіб до активів, необхідних первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку.

Таким чином, впровадження воєнного стану суттєво вплинуло на звичайний порядок ведення бухгалтерського обліку, тому для його підтримання на період дії воєнного стану урядом було введено ряд послаблень. Окрім того, введено мораторій на штрафи за несвоєчасну подачу звітності й сплату податків, а також нарахування пені та проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду на період воєнного стану. Також змін зазнав і порядок нарахування амортизації на таке майно, а також ті основні засоби, які підприємства не мають змоги використовувати для своєї діяльності у зв'язку із їх розміщенням у зоні ведення бойових дій. У цьому випадку такі суб'єкти можуть продовжувати нараховувати амортизацію таких об'єктів для відшкодування втрат від морального старіння або ж тимчасово вивести їх з експлуатації, здійснити їх консервацію.

Література

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України №64/2022 від 24 лютого 2022 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022> (дата звернення:12.11.2023).

2. Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати. Постанова КМУ від 8.02.1995 р. № 100-95-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95> (дата звернення:12.11.2023).

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10> (дата звернення:12.11.2023)

УДК:336

Фурманчук Оксана Сергіївна,
кандидат економічних наук, доцент
Панова Анна Костянтинівна,
магістрантка,

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
(Україна)*

НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ В УКРАЇНІ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Виникнення аудиту розпочалося у економічно розвинених країнах як послуга високо кваліфікованих фахівців із бухгалтерського обліку щодо підтвердження публічної звітності підприємств. Для ефективного економічного розвитку необхідним було запровадження в Україні Міжнародних стандартів аудиту. Відповідно, критично важливим є професійний рівень фінансових менеджерів, бухгалтерів, аудиторів, а також вміння застосовувати теоретичні знання на практиці. Аудиторська діяльність в Україні ще далеко не на завершальному етапі розвитку, питання організації проведення аудиту в Україні за міжнародними стандартами є актуальним і потребує вивчення, що актуалізує дане дослідження.

На створену в Україні Спілку аудиторів України (САУ) були покладені організаційні питання становлення та розвитку аудиторської діяльності в державі. На сьогоднішній день САУ налічує у своїх рядах близько 1500 членів, 12 аудиторських фірм – колективних членів. Спілка має свої відділення в усіх обласних центрах України – 25

відділень [1].

Постійні зміни законодавства в сфері бухгалтерського обліку, затвердження міжнародних стандартів аудиту (МСА) зумовили розширення видів аудиторських послуг, які надаються суб'єктам аудиторської діяльності. Зростає попит на супутні і неаудиторські послуги. Бізнес – це протидія між комерційною вигодою і відповідністю нормативно-законодавчій базі. Щоб зорієнтуватися в цьому протистоянні треба точно знати стан власних справ, що неможливий без кваліфікованого аудиту. Аудит сприяє здійсненню всіх господарських операцій відповідно до вимог законодавства та забезпечує раціональне використання ресурсів, знижує ризик господарської діяльності.

Кожне підприємство підлягає перевірці з боку податкових органів з метою контролю за виконанням податкового законодавства, перевірки якості постановки і ведення бухгалтерського обліку. Проте, не очікуючи перевірки контролюючих органів, підприємець може самостійно організувати аудит своєї фінансово-господарської діяльності із залученням незалежної аудиторської фірми, метою якої є: визначення відповідності ведення бухгалтерського обліку нормам чинного законодавства; профілактика податкових правопорушень; аналіз розвитку підприємства та суттєвих показників його роботи [3].

Перехід до Міжнародних стандартів аудиту можна пов'язати з наступними причинами:

- використання міжнародних стандартів усіма країнами Євросоюзу;
- українським підприємствам, які зацікавлені в залученні іноземних інвестицій, необхідно представляти фінансові результати своєї діяльності відповідно до міжнародно визнаних стандартів;
- для підготовки фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів необхідне глибоке знання як українських, так і міжнародних принципів бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності [2].

Проведення аудиту за міжнародними стандартами дає можливість вітчизняним аудиторам покращити свої професійні навички та працевлаштуватися в аудиторські фірми міжнародного значення. Також позитивним моментом розвитку аудиту в Україні є можливість отримання міжнародного сертифікату бухгалтера та аудитора.

Якісною визнається аудиторська послуга, яка надається фірмами з дотриманням Професійних стандартів, законодавчих і нормативних вимог, що регулюють аудиторську діяльність, та задовольняє потреби користувачів.

Аудиторські фірми, а також аудитори, які займаються індивідуальною аудиторською діяльністю, зобов'язані розробити і впровадити в свою практику таку систему контролю якості, яка б забезпечувала обґрунтовану впевненість у тому, що сама фірма та її персонал діють відповідно до Міжнародних стандартів аудиту, надання впевненості та етики, Кодексу етики професійних бухгалтерів та законодавчих і нормативних вимог, що регулюють аудиторську діяльність, а висновки (звіти), що надаються фірмою, відповідають умовам завдання.

Серед кількісних переваг, визначених у дослідженнях щодо впровадження міжнародних стандартів, є наступні:

- оптимізація внутрішніх процесів компанії;
- зменшення відходів і внутрішніх витрат;
- підвищення ефективності НДДКР;
- інноваційні бізнес-процеси;
- зменшення ризику;
- забезпечення міжнародної експансії;
- підтримка розвитку нових продуктів і ринків.

Міжнародні стандарти, на сьогоднішній день, є найбільш актуальними для впровадження у бізнес і можуть мати вирішальне значення для економічної діяльності компанії. Дотримання певного стандарту може бути вимогою, наприклад, для

державних/приватних тендерів або для проникнення на ринок.

На нашу думку, вирішальними інструментами вирішення проблем організації аудиту за міжнародними стандартами мають стати:

- лідерство вищого керівництва та забезпечення системи мотивації для персоналу щодо питань впровадження міжнародних стандартів у діяльність;
- підготовка спеціалістів для координації діяльності щодо створення систем управління якістю, систем екологічного управління, систем охорони здоров'я та безпеки праці;
- розробка норм, методичних рекомендацій щодо застосування міжнародних стандартів для певних видів бізнесу;
- координація дій органів державної влади, які регулюють сфери бізнесу;
- видання учбово-методичної літератури, яка висвітлює застосування міжнародних стандартів у бізнесі (для певних видів діяльності);
- проведення заходів, спрямованих на дотримання професійної етики;
- забезпечення співпраці між вітчизняними спеціалістами.

За таких умов впровадження міжнародних стандартів може стати інструментом підвищення прозорості й ефективності системи управління бізнесом, що, у свою чергу, дасть Україні можливість залучення іноземних інвестицій і позик, вихід на міжнародні ринки та забезпечення довгострокових торговельних відносини з країнами Європи.

Література

1. Прохорова Л.І., Юхименко Є.С. Аналіз сучасного стану та проблеми реформування і розвитку аудиторської діяльності в Україні на основі міжнародного досвіду. *Молодий вчений*. 2019. № 7 (70). С. 205-211.

2. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т., Рагуліна М.М. Внутрішній аудит: навчальний посібник. Тернопіль: Алерта, 2021. 390 с.

3. Пономарьова Н.А., Войненко М.П., Замазій О.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2020. 488 с.